

Valtuustoaloite rahoitushakutoimintojen kehittämisestä sekä tehostamisesta kaikkien ulkopuolisen rahoitushakujen ja erityisesti EU -rahoitusinstrumenttien laajamittaisempaan hyödyntämiseen Savonlinnan kaupungin toimesta.

ELJ 09.12.2025 § 140

Valmistelija

Yrityspalvelujohtaja Juha Turtiainen
juha.turtiainen@savonlinna.fi, p. 044 5715853
sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti
mikko.ripatti@savonlinna.fi, p. 044 417 4202
tekninen johtaja Kari Siponen
kari.siponen@savonlinna.fi, p. 050 406 5857

Selostus

Valtuutettu Jarmo Puustinen on tehnyt valtuustoaloitteen (kv 11.8.2025 § 84) rahoitushakutoimintojen kehittämisestä sekä tehostamisesta kaikkien ulkopuolisten rahoitushakujen ja erityisesti EU -rahoitusinstrumenttien laajamittaiseen hyödyntämiseen Savonlinnan kaupungin toimesta. Aloitteen on allekirjoittanut 34 allekirjoittajaa. Alkuperäinen valtuustoaloite on oheismateriaalina.

Valtuustoaloitteessaan Puustinen esittää, että kaupungit ja kunnat voivat hyötyä ulkopuolisesta rahoituksesta monin tavoin, erityisesti kehittäessään innovatiivisia ratkaisuja, vahvistaessaan kansainvälistä yhteistyötä ja edistäessään kestäväää kehitystä. Lisäksi aloitteen tavoitteena on laittaa alulle mahdollisimman ketterät prosessit ”hyödyntää” mm. olemassa olevia EU-rahoitusinstrumentteja.

Vastaus aloitteeseen:

Savonlinnan kaupunki hyödyntää aktiivisesti EU-hankerahoitusta strategiaan kehittämistarpeisiin. Hankerahoituksen hyödyntämistä varten on kaupunkikonsernissa Savonlinnan kaupungin kokonaan omistama kehitysyhtiö Savonlinnan Hankekehitys Oy, joka toteuttaa aktiivisesti elinkeinojen ja yritysten toimintaympäristön kehittämishankkeita Savonlinnan kaupungin yrityspalveluiden ohjauksessa. Elinkeinojaosto päättää Savonlinnan Hankekehitys Oy:n hankkeiden hyväksymisestä ja omarahoitusosuuksista, osallistumisesta hankkeisiin talousarviossa päätettyjen määrärahojen puitteissa. Hankekehitys Oy:n konserni vastuhenkilönä toimii yrityspalvelujohtaja.

Savonlinnan yrityspalvelut on järjestetty kustannustehokkaasti ja pienin henkilöresurssein. Käytännön tasolla Savonlinnan kaupunkiin työ- tai virkasuhteessa on 5 htv:ta. Suurin osa maksuttomista yrityspalveluista tuotetaan Euroopan Unionin osarahoittamin hankkein.

Hankkeet ovat kehittämisen työkaluja ja ne pohjautuvat kaupungin voimassa olevaan strategiaan. Hankkeilla edistetään yritystoimintaa ja kaupungin elinvoimaisuutta eri tavoin. Hanketoiminnan kautta kehittämiseen saadaan resursseja ja vaikuttavuutta. Savonlinnan kaupunki panostaa Hankekehitys Oy:n tuottamaan hanketoimintaan 400 000 €:a vuodessa, jonka ansiosta Savonlinnan hankekehitys Oy tuottaa hanketoimintaa vuositason n. 1,4 M€:lla

Tällä hetkellä Savonlinnan Hankekehitys Oy:ssa on menossa muun muassa seuraavia hankkeita:

1. New Nordic -Exploring the new Tourism possibilities. New Nordic – Exploring the new Tourism possibilities on Savonlinnan (Savonlinna Hankekehitys Oy), Mikkelin (Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy), Viron Tarton (Visit Tartu) ja Latvian Jurmalan (Visit Jurmala) sekä Visit Estonian ja Latvia Travelin yhteishanke, jolla luodaan näiden alueiden yhteinen uusi kansainvälinen New Nordic -matkailudestinaatioalue. Savonlinnan Hankekehitys Oy on hankkeen pää toteuttaja.
2. Kulttuurin unelmavuosi 2026 -hanke. Kulttuurin unelmavuosi 2026-hanke kokoaa yhteen kulttuuri- ja luovien alojen sekä tapahtuma- ja matkailualojen toimijat ja mahdollistaa uusien liiketoimintamallien kehittämisen ja pilotoinnin.
3. REWARD-hankkeen tarkoituksena on arvioida strategioita, aloitteita ja käytäntöjä, joilla osaamispääomaa pyritään vahvistamaan alueilla. Hankkeessa aluekehityksestä vastaavat partnerit tunnistavat, arvioivat ja jakavat hyviä käytänteitä sekä levittävät tietoa strategiasuosituksista ja hyvistä käytänteistä EU:n ja Interreg Europe-ohjelman piirissä.
4. Etelä-Savo Goes Global. Hankkeen tavoitteena on edistää eteläsavolaisten yritysten kansainvälistymistä ja vientiä sekä poistaa mahdollisia pullonkauloja, jotka estävät kansainvälistymistä. Hankkeen avulla yritysten vientiosaaminen kasvaa ja liiketoimintamahdollisuudet lisääntyvät. Hanke palvelee yrityksiä joko ryhmänä tai erikseen.
5. Työpolut Savonlinnaan. Hanke tarjoaa yrityskohtaista sparrausta, tukea ja neuvontaa rekrytointi- ja perehdytysosaamisen kasvattamiseen. Huomio erityisesti mahdollista ensimmäistä rekrytointia suunnittelevat! Parantunut rekrytointi – ja perehdytysosaaminen vahvistaa yrityksesi veto- ja pitovoimaa.
6. Saimaa Lautasella. Saimaa lautasella on neljän toimijan (Savonlinnan Hankekehitys Oy, ProAgria Etelä-Savo ry, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä Ammattiopisto Samiedu ja Savonlinnan Seudun Matkailu Oy) yhteishanke, jossa kehitetään Savonlinnan alueen ruokajärjestelmää, parannetaan paikallisten raaka-aineiden saatavuutta, lisätään lähiruokatuotteiden tunnettuutta ja edistetään ruoka- ja maatilamatkailua. Yrittäjien valmiuksia markkinoinnissa ja tuotteistamisessa parannetaan koulutuksella ja markkinoinnilla.
7. DigiHub – Kasvua verkottumisella. DigiHub-hanke auttaa yrityksiä ottamaan käyttöön ja hyödyntämään moderneja tietotekniikkaan, automaatioon, robotiikkaan, data-analyysiin ja tekoälyn hyödyntämiseen perustuvia ratkaisuja.
8. Noheva – Forest Bio Technology Park Green Grow Up. Hanke antaa teknologiapuiston verkostoon kuuluville sekä muille Savonlinnan alueen toimijoille mahdollisuuden edistää TKI-toiminnasta syntyvää liiketoimintaa. Tämä luo yrityksille, tutkijoille sekä potentiaalisille rahoittajille mahdollisuuden löytää uusia mahdollisuuksia vihreään kasvuun tähtäävästä liiketoiminnasta sekä sen kehittämisestä.
9. Investointien edistäminen Etelä-Savossa. Hankkeessa haetaan ja edistetään investointeja maakuntaan ja samalla kehitetään alueen kyvykkyyttä investointien houkuttelemiseksi ja saamiseksi. Hankkeen painopiste on investointien edistämistyön ja toimintamallien käytännönläheinen kehittäminen.

10. SMEOrigin – Boosting SME Competitiveness through preserving Europe’s culinary Heritage. Edistää paikallisten elintarvikkeiden ja lähiruuan huomioimista kaupungin strategian tasolla. Tehostaa elintarvikkeiden suojattujen maantieteellisten merkintöjen hyödyntämistä liiketoiminnassa. Parantaa elintarvikealan pk-yritysten toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä.
11. Etelä-Savon aktivaattorit -hanke mahdollistaa kokoaikaisen yritysneuvojan palvelut Savonlinnan alueen yrityksille kahdeksi vuodeksi.

Hankkeen rahoitus	Rahoitusohjelma	Kesto	Savonlinnan budjetti
Saimaa lautasella	JTF	31.12.2025 asti, haetaan jatkoaikaa 31.3.2026 asti	244 528
Työpolut Savonlinnaan	ESR	28.2.2026 asti	262 834
Noheva – Forest Bio Technology Park Green Grow Up	EAKR	31.3.2026 asti	366 690
Investointien edistäminen Etelä-Savossa	EAKR	30.6.2026 asti	279 786
DigiHub – Kasvua verkottumisella	EAKR	31.8.2026 asti	563 938
Etelä-Savo Goes Global	JTF	31.12.2026 asti	315 807
Kulttuurin unelmavuosi 2026	EAKR	31.1.2027 asti	253 827
Pyörämatkailijan Savonlinna	EAKR	30.4.2027 asti	299 265
SMEOrigin	Interreg Europe	31.5.2027 asti	259 920
New Nordic – Exploring the new Tourism possibilities	Interreg Central Baltic	30.4.2028 asti	599 639
REWARD	Interreg Europe	30.6.2028 asti	410 686
Toteuttajana muu organisaatio, mutta omarahoitus Savonlinnasta			
Etelä-Savon aktivaattorit Hallinnoija: Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy	EAKR	31.7.2027 asti	42 419 euroa; koko hankebudjetti 621 327 euroa

Yhteenveto yrityspalveluiden osalta:

Savonlinnan Hankekehitys Oy:lla on käynnissä 11 hanketta ja liikevaihtoa n. 1,4 miljoonaa euroa. Yksi kansainvälinen yhteistyöhanke on parhaillaan hakemuskäsittelyssä rahoittajalla. Hankkeistamalla hankeyhtiö tuottaa Savonlinnan kaupungille kehittämispalveluita neljä kertaa sijoitetun veroeuron verran.

Rahoituslähteinä ovat pääasiassa EAKR ja ESR, mutta toteutuksessa on myös kansainvälisiä hankkeita, joiden rahoituslähteinä on eri Interreg rahastot. Hankeyhtiössä työskentelee tällä hetkellä 18 henkilöä. Savonlinnan Hankekehitys Oy on toiminut ketteränä hankkeistajana kaupungin strategiaan tavoitteisiin liittyvissä kehittämishankkeissa. Hankeyhtiö tukee hankevalmistelussa myös eri toimialoja ja antaa tarvittavaa hankeosaamista toimialoille.

Hyvän ja rahoittamiskelpoisen kehittämishankkeen valmistelussa tarvitaan kyvykäs 3–5 henkilön poikkihallinnollinen tiimi, jossa tulee olla rahoituskanavan osaamista, talous-, verkosto- ja hankehallinto-osaamista sekä erityisesti kovaa substanssiosaamista. Kansainvälisissä hankkeissa tarvitaan lisäksi aikaa ja työpanosta potentiaalisten hankekumppaneiden kanssa hankeidean rakentamiseen rahoituskelpoiseksi hakemukseksi. Kansainväliset hankkeet kilpailevat keskenään, ja laatu ratkaisee rahoituskelpoisuuden.

Valtuustoaloitteen tavoitetilan aikaansaamiseksi Savonlinnan tulee kartoittaa, kontaktoida ja verkottua EU-alueella ja rakentaa Savonlinnan strategiaan vahvuuksiin peilaavat kumppanuudet tuloksekkaan kansainvälisen hanketoiminnan onnistumiseksi.

Horizon Europe-ohjelman hankkeissa hakijat ovat tutkimusta tekeviä tai hyödyntäviä organisaatioita. Hankkeet soveltuvat siksi ennemminkin korkeakouluille ja tutkimuslaitoksille. Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu toteuttaa Teknologiapuisto Nohevassa Horizon Europe -hankkeita substanssialoilla. Savonlinnan Hankekehitys Oy osallistui Horizon Europe -rahoitteeseen BeCultour-hankkeeseen mirror ecosystem -roolissa.

Maakunnan sisällä yhteistyötä hankevalmistelussa tehdään Mikkelin kehitysyhtiö Miksein, Pieksämäen kaupungin, Etelä-Savon eri kuntien ja Etelä-Savon maakuntaliiton sekä Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa. Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy toteuttaa parhaillaan hanketta, joka auttaa koko Etelä-Savoa hyödyntämään paremmin suoraa EU-rahoitusta erityisesti Interreg- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmista.

Etelä-Savossa on kuluvan EU-ohjelmakauden rakennerahastovaroja siirretty merkittävästi aluekehittämisestä maanpuolustuksen tarpeisiin. Tämä tulee aiheuttamaan uusien hankkeiden saamiseen merkittäviä haasteita. Uuden kaupunkistrategian 2026-2029 käynnistyessä hankkeistamisen edellytykset ovat merkittävästi heikommat kuin ohjelmakauden alussa.

Tulevalla EU-ohjelmakaudella vuosille 2028-2034 rakennerahastovarojen jakoperusteet ovat parhaillaan valmistelussa. EU-rahoituksen lisäksi myös kansallista rahoitusta on tarjolla kaupungin kehittämistarpeisiin. Rahoituksen myöntäjänä ovat ministeriöt, jotka toteuttavat hallitusohjelmassa linjattuja tavoitteita.

Yleisesti voidaan todeta, että jatkossa voidaan ennakoida, että hankkeistamisen vaatimustaso tulee kasvamaan. Hankkeilla ei myöskään rahoiteta kaupungin perustoimintoja. Rahoittava viranomainen tekee kielteisen rahoituspäätöksen, mikäli hankkeessa ei ole selkeää kehittämistä. Rahoittava viranomainen ei myöskään rahoita uudelleen saman sisältöistä hanketta, vaan uutuusarvoa sisältävät hankkeet saavat todennäköisemmin rahoituksen.

Hyvässä kehittämishankkeessa tulee olla yrityksiä kumppaneina tai vähintäänkin hyödynsaajina. Maakunnan laajuisissa hankkeissa, joissa rahoittajana on Savonlinnan kaupunki, edellytetään, että hyödyn saajana on Savonlinna.

Sivistystoimialan näkökulma

Savonlinnan kaupungin sivistystoimiala näkee ulkopuolisen rahoituksen ja erityisesti EU-rahoitusinstrumenttien hyödyntämisen merkittävänä mahdollisuutena kehittää palveluita, vahvistaa osaamista ja edistää kaupungin strategisia tavoitteita. Aloitteessa mainitut rahoituslähteet, kuten Horizon Europe, tarjoavat potentiaalia mm. koulutuksen digitalisaation, kulttuurin ja liikunnan kehittämiseen, kansainväliseen yhteistyöhön sekä kestävän kehityksen ratkaisuihin.

Mahdollisuudet sivistystoimialalla

- **Koulutus ja osaamisen kehittäminen:** Digitaaliset oppimisympäristöt, opettajien täydennyskoulutus ja kansainväliset oppimishankkeet.
- **Kulttuuri ja elinvoima:** Kulttuuripalveluiden kehittäminen, taide- ja kulttuurikasvatus, kansainväliset kulttuuriverkostot.
- **Nuorisotyö ja hyvinvointi:** Nuorten osallisuutta ja hyvinvointia tukevat innovaatiot, liikunta- ja harrastustoiminnan kehittäminen.
- **Kestävä kehitys:** Vähähiiliset ratkaisut koulu- ja kulttuurirakennuksissa, kiertotalous ja energiatehokkuus.

Valmistelutyön edellytykset

EU-rahoituksen hyödyntäminen edellyttää:

1. Henkilöstöresurssi:

- Tarvitaan nimetty koordinaattori tai projektiasiantuntija, joka vastaa rahoitusinstrumenttien seurannasta, hakuprosessien koordinoinnista ja hankehallinnasta.
- Arvioitu työpanos: vähintään 0,5–1 henkilötyövuotta riippuen hankkeiden määrästä ja laajuudesta.

2. Osaaminen:

- EU-hankkeiden hallinta (hakemusten laadinta, raportointi, taloushallinto).
- Kielitaito ja kansainvälisen yhteistyön valmiudet.
- Projektinhallinnan ja sopimusjuridiikan tuntemus.

3. Prosessit ja tukirakenteet:

- Yhteinen kaupungin tasoinen toimintamalli rahoitushakujen valmisteluun.
- Sisäinen yhteistyö talous-, hallinto- ja sivistystoimialan välillä.
- Mahdollinen kumppanuus korkeakoulujen ja asiantuntijaverkostojen kanssa.

Ehdotus jatkotoimiksi

- Selvitetään kaupungin tasolla keskitetyn rahoitushakutoiminnon perustaminen, johon sivistystoimiala osallistuu aktiivisesti.
- Käynnistetään osaamisen vahvistaminen (koulutus EU-hankkeista ja Horizon Europe -ohjelmasta).
- Arvioidaan henkilöstöresurssin tarve ja varataan siihen määräraha vuoden 2026 talousarviossa.
- Laaditaan priorisoitu lista kehittämiskohteista, joihin EU-rahoitus soveltuu.

Teknisen toimen näkökulma

Teknisellä toimella on meneillään Kuitulaboratorion laajennushanke, joka on osarahoitettu JTF-ohjelmasta. 6.3 M€:n investointihankkeeseen on saatu n. 2,3 M€:a JTF-rahoitusta. Hanke valmistuu vuoden 2026 aikana. JTF-rahoituksen hakeminen toteutettiin yhteistyössä yrityspalveluiden, Xamk:n ja teknisen toimen kanssa.

Teknisellä toimella on hyvät mahdollisuudet hakea kansallista, tai EU-osarahoitusta investointi- ja kehittämishankkeisiinsa. Kestävä kehitys on yleisenä teemana rahoitusohjelmissa, sen alla olevat investointihankkeet, liikkumisen ohjaus, liikennejärjestelmätyö, ympäristötavoitteet, kansalliset kaupunkipuistot, liikennepäästöjen vähentäminen, kevyen liikenteen väylät, liikuntapaikat, hulevesiasiat ovat kohteita, joihin ulkopuolista rahoitusta on mahdollista hakea. Lisäksi kaksikäyttöisen liikenneinfrastruktuurin kehittämiseen kohdennettavat rahoitukset soveltuvat erittäin hyvin hyödynnettäväksi Savonlinnan vesistöjen rikkomassa kaupunkiympäristössä.

Rahoituksen hakemisen edellytyksenä on se, että ko. hankkeeseen tulee olla varattu määräraha. Rahoitushaut avautuvat kesken talousarviovuoden ja ovat auki n. kuukauden verran. Hakuikkunan puitteissa ei ulkopuolisen EU tai kansallista rahoitusta ennakoida hakea, jos talousarviossa ei ole ko. hankkeisiin varauduttu.

Kehittämisehdotuksia jatkoa varten

Savonlinnan kaupunkikonsernissa on kattava hankkeistamisosaaminen nykytilanteessa. Savonlinnan hankekehityksen asiantuntemuksella voidaan monipuolisesti hakea ja hallinnoida rahoitusta EU-rahoituskanavista ja kansallisista rahoituslähteistä. Tarvittava hankkeiden substanssiasiantuntemus on yrityksissä, yhteistyökumppaneilla, kaupungin toimialoilla ja tulosityksiköissä.

Uuden kaupunkistrategian toteutussuunnittelussa selvitetään yhteistyössä toimialojen ja hankekehityksen kanssa ne kokonaisuudet, joissa on mahdollisuus hyödyntää ulkopuolisia rahoituslähteitä. Hankekohtaisesti sovitaan valmistelutiimistä, joka vastaa rahoituksen hakemisesta.

Talousarviosuunnittelussa tehdään ulkopuolisen rahoituksen hakemista varten investointivaraukset perustuen niihin strategian toteutussuunnitelman kokonaisuuksiin, joihin ulkopuolista rahoitusta on saatavissa ja tarkoituksenmukaista myös hakea.

Kansainvälisten kehittämishankkeiden edellytyksenä on se että hankkeessa on osallistujia vähintään kolmesta eri EU-maasta. Potentiaalisten KV- kumppaneiden kartoitus ja systemaattinen kumppanuuksien rakentaminen kulminoituu yhteisiin kv-hankkeisiin, ja niiden onnistuneisiin toteutuksiin.

Kaupungin omana työnä toteutettavien hankkeiden hallintointiin pitää perustaa tiimi, johon hankehallinto-osaaminen alkaa kulminoitua tai vaihtoehtoisesti hankehallinnointi ostetaan Savonlinnan Hankekehitys Oy:ltä.

Kehittämishankkeissa työskentelevä henkilöstö on yleensä määräaikaaisessa työsuhteessa ja työsuhde päättyy hankkeen päättyessä. Tässä yhteydessä menetetään merkittävä määrä sosiaalista pääomaa ja hankkeessa tuotettu lisäarvo heikentyy. Savonlinnan kaupungin palveluksesta eläköityy tulevina vuosina merkittävä määrä henkilöstöä, ja tulisikin rakentaa, onnistuneen kehittämishankkeen myötä, mahdollisuus siirtä Savonlinnan kaupungin palvelukseen.

Toimivalta	Hallintosääntö 14 luku 85 § Kaupungin asukkaiden aloitteet ja kaupunginvaltuutettujen aloitteet
Esittelijä	Yrityspalvelujohtaja Turtiainen Juha
Päätösehdotus	Elinkeinojaosto päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jarmo Puustisen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Valtuustoaloitteen vastaus huomioidaan osana Savonlinnan kaupunkistrategian toimeenpanosuunnitelman 2026-2029 valmistelua.
Käsittely	Jonne Tynkkynen poistui kokouksesta tämän § aikana klo 18.26.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto
Tiedoksi	Aloitteen tekijä
KH 19.01.2026	
700/02.05.01.03/2025	
Valmistelija	Yrityspalvelujohtaja Juha Turtiainen, juha.turtiainen@savonlinna.fi , 044-5715853
Selostus	Elinkeinojaoston 09.12.2025 § 140 selostus- ja päätösosan mukaisesti
Toimivalta	Hallintosääntö 14 luku § 85
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Hämäläinen Markus
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa ja kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Jarmo Puustisen valtuustoaloitteeseen ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi. Valtuustoaloitteen vastaus huomioidaan osana Savonlinnan kaupunkistrategian toimeenpanosuunnitelman 2026-2029 valmistelua.
Päätös	
Tiedoksi	
Toimenpiteet	